

מסכת כתובות פרק יא

(צה,ב) משנה: אלמנה ניזונת מנכסי יתומים. מעשה ידיה שלהן. ואין חייבין בקבורתה. יורשיה, יורשי כתובתה, חייבין בקבורתה

גמרא: איבעיא להו: "ניזונת" תנן או "הניזונת" תנן? - "ניזונת" תנן, וכאנשי גליל, ולא סגי דלא יהבי לה? או דלמא "הניזונת" תנן, וכאנשי יהודה, ואי בעו, לא יהבי לה?

(צו,א) {תא שמע: אמר **רבי זירא** אמר **שמואל**: מציאת אלמנה לעצמה - אי אמרת בשלמא, "הניזונת" תנן, שפיר - אלא אי אמרת "ניזונת" תנן, ניהוו כבעל - מה בעל, מציאת אשה לבעלה, הכא נמי, מציאת אשה ליורשים! כלעולם אימא לך: "ניזונת" תנן - טעמא מאי אמור רבנן מציאת אשה לבעלה? דלא תיהוי לה איבה! - הני, תיהוי להו איבה!

אמר **רבי יוסי בר חנינא**: כל מלאכות שהאשה עושה לבעלה, אלמנה עושה ליורשים, חוץ ממזיגת הכוס, והצעת המטה, והרחצת פניו ידיו ורגליו. אמר **רבי יהושע בן לוי**: כל מלאכות שהעבד עושה לרבו, תלמיד עושה לרבו, חוץ מהתרת¹ מנעל. אמר **רבא**: לא אמרן אלא במקום שאין מכירין אותו, אבל במקום שמכירין אותו, לית לן בה. אמר **רב אשי**: ובמקום שאין מכירין אותו נמי, לא אמרן אלא דלא מנח תפלין, אבל מנח תפלין, לית לן בה

אמר **ר' חייא בר אבא** אמר **רבי יוחנן**: כל המונע תלמידו מלשמשו, כאילו מונע ממנו חסד, שנאמר: (איוב ו) "למס מרעהו חסד". **רב נחמן בר יצחק** אומר: אף פורק ממנו יראת שמים, שנאמר: "ויראת שדי יעזוב"

אמר **רבי אלעזר**: אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותיה, מה שתפסה תפסה. תניא נמי הכי: אלמנה שתפסה מטלטלין במזונותיה, מה שתפסה תפסה. וכן כי אתא **רב דימי**, אמר: מעשה בכלתו של ר' שבתאי, שתפסה דסקיא מלאה מעות, ולא היה כח ביד חכמים להוציא מידה

אמר **רבינא**: ולא אמרן אלא למזוני, אבל לכתובה, מפקינן מינה {מתקיף לה **מר בר רב אשי**: מאי שנא לכתובה, דממקרקעי ולא ממטלטלי - מזונות נמי, ממקרקעי ולא ממטלטלי? - אלא למזוני, מאי דתפסה תפסה - הכי נמי לכתובה!

אמר ליה **רב יצחק בר נפתלי לרבינא**: הכי אמרינן משמיה ד**רבא** כוותיך

אמר ר' **יוחנן** משמיה ד**רבי יוסי בן זימרא**: אלמנה ששהתה שתיים ושלוש שנים ולא תבעה מזונות, איבדה מזונות {השתא שתיים איבדה - שלש מיבעיא?!} **כלא קשיא!** - כאן בעניה, כאן בעשירה! <<איי נמי: כאן בפרוצה, כאן בצנועה!
אמר **רבא**: לא אמרן אלא למפרע, אבל להבא, יש לה

בעי ר' **יוחנן**: יתומים אומרים: "נתננו" והיא אומרת: "לא נטלתי", על מי להביא ראיה? (**צו,ב**) נכסי בחזקת יתמי קיימי, ועל אלמנה להביא ראיה? או דלמא נכסי בחזקת אלמנה קיימי, ועל היתומים להביא ראיה?

אתא שמע: דתני **לוי**: אלמנה, כל זמן שלא ניסת, על היתומים להביא ראיה - ניסת, עליה להביא ראיה!

<<אמר ר' **שימי בר אשי**: כתנאי: מוכרת וכותבת: "אלו למזונות מכרתי", ו"אלו לכתובה מכרתי", דברי **רבי יהודה**. ר' **יוסי** אומר: מוכרת וכותבת סתם, וכן כחה יפה ~ מאי? לאו בהא קמיפלגי: לר' יהודה, דאמר בעי לפרושי, סבר נכסי בחזקת יתמי קיימי, ועל האלמנה להביא ראיה - ורבי יוסי סבר לא בעי לפרושי - נכסי בחזקת אלמנה קיימי, ועל היתומים להביא ראיה!

{ממאי?} דלמא דכולי עלמא נכסי בחזקת אלמנה קיימי, ועל היתומים להביא ראיה, ורבי יהודה עצה טובה קמשמע לן, דלא ליקרו לה רעבתנותא! ~ דאי לא תימא הכי, הא דבעי ר' יוחנן, תפשוט ליה ממתניתין: מוכרת למזונות שלא בבית דין, וכותבת: "אלו למזונות מכרתי"! - אלא ממתניתין ליכא למשמע מינה, דעצה טובה קמשמע לן - הכי נמי, עצה טובה קמשמע לן!

~ אי נמי, דכולי עלמא נכסי בחזקת יתמי קיימי, והיינו טעמא דר' יוסי כדאביי קשישא, דאמר **אביי קשישא**: משל דר' יוסי, למה הדבר דומה? לשכיב מרע שאמר: "תנו מאתים זוז לפלוני בעל חובי!" - רצה בחובו נוטלן, רצה במתנה נוטלן - (**צז,א**) אם במתנה נוטלן, לא כך יפה כחו!

כיצד מוכרת? אמר **רבי דניאל בר רב קטינא** אמר **רב הונא**:

מחברת כתובות - יא

מוכרת אחת לשנים עשר חדש, ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום
<אורב יהודה אמר: מוכרת לשה חדשים, ולוקח מפרנס אחת
לשלשים יום

תניא כוותיה דרב הונא: מוכרת לשנים עשר חדש, ולוקח מפרנס
אחת לשלשים יום; תניא כוותיה דרב יהודה: מוכרת לשה
חדשים ולוקח מפרנס אחת לשלשים יום

אמר **אמימר**: הלכתא: מוכרת לשה חדשים, ולוקח מפרנס אחת
לשלשים יום {אמר ליה **רב אשי לאמימר**: דרב הונא, מאי? אמר
ליה: לא שמיע לי - כלומר: לא סבירא לי

בעו מיניה **מרב ששת**: מוכרת למזונות, מהו שתחזור ותטרוף
לכתובה? - קמיבעיא להו בדרב יוסף, דאמר **רב יוסף**: ארמלתא
דזבין, אחריות איתמי; ובי דינא דזבין, אחריות איתמי - מאי?
כיון דאחריות איתמי, טרפא? או דלמא, מצי אמרי לה: נהי
דאחריות דעלמא לא קבילת עילוך, אחריות דנפשך, מי לא קבולי
קבילת!?

<אמר ליה: תניתוה: מוכרת והולכת עד כדי כתובתה, וסמך לה
שתגבה כתובתה מן השאר - שמע מינה: שיירא, אין - לא שיירא,
לא!

{ודלמא עצה טובה קא משמע לן, דלא ליקרו לה הדרינתא?! אם
כן, ליתני: "גובה כתובתה מן השאר" - מאי "סמך לה"? שמע
מינה: שיירא, אין - לא שיירא, לא!

איבעיא להו: זבין ולא איצטריכו ליה זוזי, הדרי זביני או לא
הדרי זביני?

{תא שמע: דההוא גברא דזבין ארעא **לרב פפא**, דאצטריכו ליה
זוזי למיזבן תורי. לסוף, לא איצטריכו ליה, ואהדריה ניהליה רב
פפא לארעיה ארב פפא, לפנים משורת הדין הוא דעבד!

{תא שמע: דההוא בצורתא דהוה בנהרדעא. זבנינהו כולי עלמא
לאפדנייהו. לסוף, אתו חיטי. אמר להו **רב נחמן**: דינא הוא דהדרי
אפדני למרייהו! אהתם נמי², זביני בטעות הוו, דאיגלאי מילתא
דארבא בעקולי הוה קיימא! {אי הכי, היינו דאמר ליה **רמי בר**
שמואל לרב נחמן: אם כן נמצאת מכשילן לעתיד לבא?! אמר
ליה: אטו כל יומא בצורתא שכיחא?! אמר ליה: אין! בצורתא

2 כך לפנינו, אבל בכ"י לא גרס "התם נמי" אלא "שאני התם"

בנהרדעא משכח שכיחא!

והלכתא: זבין ולא איצטריכו ליה זוזי, הדרי זביני

משנה: אלמנה, בין מן האירוסין בין מן הנשואין, מוכרת שלא בבית דין. ר' שמעון אומר: מן הנשואין מוכרת שלא בבית דין - מן האירוסין, לא תמכור אלא בבית דין, מפני שאין לה מזונות, וכל שאין לה מזונות, לא תמכור אלא בבית דין

גמרא: {בשלמא מן הנשואין - משום מזוני - (צז,ב) אלא מן האירוסין, מאי טעמא?! <אמר עולא: משום חינא! <ר' יוחנן אמר: לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין!

מאי בינייהו? <איכא בינייהו גרושה - למאן דאמר משום חינא, גרושה נמי בעיא חן; למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין, גרושה לא איכפת ליה!

{תנן: וגרושה לא תמכור אלא בבית דין - בשלמא למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין - גרושה לא איכפת ליה - אלא למאן דאמר משום חינא - גרושה נמי בעיא חן?! <הא מני? ר' שמעון היא! {אי רבי שמעון, הא תנא ליה רישא: מן האירוסין לא תמכור אלא בבית דין, מפני שאין לה מזונות, וכל שאין לה מזונות, לא תמכור אלא בבית דין?! <מהו דתימא? אלמנה, מן האירוסין הוא דלא נפיש חן דידה - אבל גרושה, דנפיש חן דידה, אימא: תיבעי חן! {הא נמי תנינא: "כל שאין לה מזונות" - לאתויי מאי? לאו לאתויי גרושה?! <לא! לאתויי מגורשת ואינה מגורשת, כדרבי זירא, דאמר ר' זירא: כל מקום שאמרו מגורשת ואינה מגורשת, בעל חייב במזונותיה!

{תא שמע: כשם שמוכרת שלא בבית דין, כך יורשיה יורשי כתובתה מוכרים שלא בבית דין - בשלמא למאן דאמר לפי שאין אדם רוצה שתתבזה אשתו בבית דין - כי היכי דאיהי לא ניחא ליה דתתבזי, יורשיה נמי לא ניחא ליה דליבזו - אלא למאן דאמר משום חינא, יורשיה, מאי חן איכא?! <תרגמה עולא: כגון שירשתה בתה או אחותה!

משנה: מכרה כתובתה או מקצתה, משכנה כתובתה או מקצתה, נתנה כתובתה לאחר או מקצתה - לא תמכור את השאר אלא בבית דין. **וחכמים** אומרים: מוכרת היא, אפילו ארבעה וחמשה פעמים. ומוכרת למזונות שלא בבית דין, וכותבת: "למזונות

מחברת כתובות - יא

מכרת"י". וגרושה לא תמכור אלא בבית דין

גמרא: גמתניתין מני? אר' שמעון היא, דתניא: מכרה כתובתה, משכנה כתובתה, עשתה כתובתה אפותיקי לאחר, אין לה מזונות, דברי ר' מאיר. ר' שמעון אומר: אף על פי שלא מכרה ולא משכנה כתובתה אלא מחציתה, אבדה מזונותיה!

{למימרא דרבי שמעון סבר דלא אמרינן מקצת כסף ככל כסף, ורבנן סברי אמרינן מקצת כסף ככל כסף? הא איפכא שמעינן להו! דתניא: (ויקרא כא) "והוא אשה בבתוליה" - פרט לבוגרת שכלו בתוליה, דברי ר' מאיר. ר' אלעזר ור' שמעון מכשירין בבוגרת?! אהתם בקראי פליגי - ר' מאיר סבר: "בתולה" - אפילו מקצת בתולים; "בתוליה" - עד דאיכא כולהו בתולים; "בבתוליה" - בכדרכה אין, שלא כדרכה לא - ר' אלעזר ור' שמעון סברי: "בתולה" - שלמה משמע; "בתוליה" - אפילו מקצת בתולים; (צח, א) "בבתוליה" - שיהו כל בתוליה קיימין, בין בכדרכה, בין שלא כדרכה!

ההיא איתתא דתפסה כסא דכספא בכתובתה. קתבעה מזוני. אתאי לקמיה **דרבא**. אמר להו ליתמי: זילו, הבו לה מזונות! לית דחש להא דר' שמעון, דאמר לא אמרינן מקצת כסף ככל כסף!

גשלח ליה **רבה בריה דרבא לרב יוסף**: מוכרת שלא בבית דין, צריכה שבועה או אין צריכה שבועה? {ותבעי לך הכרזה?! אמר ליה: הכרזה לא קמיבעיא לי! דאמר ר' זירא אמר **רב נחמן**: אלמנה ששמה לעצמה, לא עשתה ולא כלום - היכי דמי? אי דאכרוז, אמאי לא עשתה ולא כלום?! - אלא לאו דלא אכרוז! - ולעצמה הוא דלא עשתה ולא כלום - הא לאחר, מה שעשתה עשתה! כלעולם דאכרוז, ודאמרי לה: "מאן שם לך?" כי האי דההוא גברא דאפקידו גביה כיסתא דיתמי. אזל שמה לנפשיה בארבע מאה זוזי. אייקר, קם בשית מאה. אתא לקמיה **דרבי אמי**. אמר ליה: "מאן שם לך?"

והלכתא: צריכה שבועה, ואינה צריכה הכרזה

משנה: אלמנה שהיתה כתובתה מאתים, ומכרה שוה מנה במאתים, או שוה מאתים במנה, נתקבלה כתובתה. היתה

3 כן לפנינו וכן גרסת רש"י, אבל בתוספתא לא גורסים "דברי ר' מאיר"

מחברת כתובות - יא

כתובתה מנה, ומכרה שוה מנה ודינר במנה, מכרה בטל. אפילו היא אומרת "אחזיר דינר ליורשין", מכרה בטל. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: לעולם מכרה קיים עד שתהא שם כדי שתשייר בשדה בת תשעה קבין, ובגנה בת חצי קב, וכדברי **רבי עקיבא** בית רובע. היתה כתובתה ארבע מאות זוז, ומכרה לזה במנה ולזה במנה, ולאחרון יפה מנה ודינר במנה, של אחרון בטל, ושל כולן מכרן קיים

גמרא: {מאי שנא שוה מאתים במנה, דאמרי לה: "את אפסדת!" - שוה מנה במאתים נמי, תימא: "אנא ארווחנא!"?!} אמר **רב נחמן** אמר **רבה בר אבונה (צחב)** כאן שנה **רבי**: הכל לבעל המעות! כדתניא: הוסיפו לו אחת יתירה, הכל לשליח, דברי **רבי יהודה**. **רבי יוסי** אומר: חולקין! {והתניא: **רבי יוסי** אומר: הכל לבעל המעות?!} אמר **רמי בר חמא**: לא קשיא! - כאן בדבר שיש לו קצבה, כאן בדבר שאין לו קצבה!

אמר **רב פפא**: הלכתא: דבר שיש לו קצבה, חולקין - דבר שאין לו קצבה, הכל לבעל המעות # {מאי קמשמע לן?!} אשינויא דשנינן, שינויא הוא! #

איבעיא להו: אמר ליה: "זבין לי ליתכא" ואזל וזבין ליה כורא, מאי? מוסיף על דבריו הוא, וליתכא מיהא קני? או דלמא מעביר על דבריו הוא, וליתכא נמי לא קני?

{אמר **רב יעקב מנהר פקוד** משמיה **דרבינא**: תא שמע: אמר בעל הבית לשלוחו: "תן להן חתיכה לאורחין", והוא אומר: "טלו שתים", והן נטלו שלש - כולן מעלו! ~ אי אמרת בשלמא, מוסיף על דבריו הוי, משום הכי בעל הבית מעל - אלא אי אמרת מעביר על דבריו הוי, בעל הבית אמאי מעל?! - והתנן: השליח שעשה שליחותו, בעל הבית מעל - לא עשה שליחותו, שליח מעל?! אהכא במאי עסקינן? דאמר להו: "טלו אחת מדעתו של בעל הבית ואחת מדעתי" ושקלו אינהו תלת!

{תא שמע: היתה כתובתה מנה, ומכרה שוה מנה ודינר במנה, מכרה בטל ~ מאי? לאו דזבין שוה מנה ודינר במנה ודינר ~ ומאי "במנה"? - מנה שלה! ~ ומאי "אפילו"? - אפילו היא אומרת "אחזיר את הדינר ליורשים בדינר מקרקעי" - וקתני: מכרה בטל! אמר **רב הונא בריה דרב נתן**: לא! בדאוזיל! (**צטא**) {הא מדסיפא בדאוזיל הוי, רישא בדלא אוזיל! דקתני סיפא: היתה כתובתה ארבע מאות זוז - מכרה לזה במנה ולזה במנה, ולאחרון

מחברת כתובות - יא

יפה מנה ודינר במנה - של אחרון מכרה בטל, ושל כולן מכרן קיים!?! כלא! - רישא וסיפא בדאזיל, וסיפא הא קא משמע לן: טעמא דאזיל בדיתמי, אבל בדידה, מכרה קיים! {הא מדרישא שמעת מינה: היתה כתובתה מאתים, ומכרה שוה מנה במאתים, או שוה מאתים במנה - נתקבלה כתובתה!?! כמהו דתימא? התם הוא, דאיסתלקא לה מהאי ביתא לגמרי - אבל הכא, ניגזור מנה ראשון אטו מנה אחרון - קא משמע לן!

ואיכא דאמרי: הא לא תיבעי לך היכא דאמר ליה "זיל, זבין לי ליתכא", וזבין ליה כורא, דודאי מוסיף על דבריו הוי - כי תיבעי לך דאמר ליה "זיל, זבין לי כורא", ואזיל וזבין ליה ליתכא. מאי? מי אמרינן: אמר ליה: "דטבא לך עבדי לך, דאי לא מצטרכי לך זוזי, לא מצית הדרת ביה?" או דלמא אמר ליה: "לא ניחא לי דליפשו שטרי עילואי!"?

{אמר **רבי חנינא מסורא**: תא שמע: נתן לו דינר של זהב, ואמר לו: "הבא לי חלוק", והלך והביא לו בשלש חלוק ובשלש טלית, שניהם מעלו ~ אי אמרת בשלמא, שליח כי האי גוונא עושה שליחותו ומוסיף על דבריו הוי, משום הכי בעל הבית מעל - אלא אי אמרת מעביר על דבריו הוי, אמאי מעל?! אהכא במאי עסקינן? דאייתי ליה שוה שש בשלש! {אי הכי, שליח אמאי מעל?! אטלית! {אי הכי, אימא סיפא: **רבי יהודה** אומר: אף בזה, בעל הבית לא מעל, מפני שיכול לומר: "חלוק גדול הייתי מבקש, ואתה הבאת לי חלוק קטן ורע!"?! אמאי "רע"? רע בדמים! דאמר ליה: "אי אייתית לי בשית, כל שכן דהוה שוה תרתני סרי!" ~ דיקא נמי דקתני: מודה **רבי יהודה** בקטנית, ששניהם מעלו, (**צטב**) שהקטנית בסלע, וקטנית בפרוטה - שמע מינה! {היכי דמי? ^ אילימא באתרא דמזבני בשומא, היכא דיהיב ליה סלע, מוזלי גביה טפי! אמר **רב פפא**: באתרא דכיילי בכני, דאמר ליה: כנא כנא בפרוטה!

{תא שמע: היתה כתובתה ארבע מאות זוז - מכרה לזה במנה, ולזה במנה, ולאחרון יפה מנה ודינר במנה - של אחרון בטל, ושל כולן, מכרן קיים! כדאמר **רב שישא בריה דרב אידי**: בקטיני - הכא נמי, בקטיני!

פשיטא: אמר: "לאחד ולא לשנים" - האמר ליה "לאחד ולא

4 נל"ד עדיף שיבאו תיבות "שמע מינה" אחר תיבות "כנא כנא בפרוטה"

מחברת כתובות - יא

לשנים!" - אמר ליה: "לאחד" סתמא, מאי? **ארב הונא** אמר:
לאחד - ולא לשנים! **ארב חסדא ורבה בר רב הונא**, דאמרי
תרוייהו: לאחד - ואפילו לשנים! לאחד - ואפילו למאה!

איכלע **רב נחמן** לסורא. עול לגביה **רב חסדא ורבה בר רב הונא**.
אמרו ליה: גכי האי גוונא, מאי? אמר להו: לאחד - ואפילו
לשנים! לאחד - ואפילו למאה! אמרו ליה: גאף על גב דטעה
שליח? אמר להו: דטעה שליח, לא קאמינא! אמרו ליה: גוהאמר
מר: אין אונאה לקרקעות! אהני מילי היכא דטעה בעל הבית -
אבל טעה שליח, אמר ליה: לתקוני שדרתיך, ולא לעוותי! ~ומנא
תימרא דשאני בין שליח לבעל הבית? - דתנן: האומר לשלוחו:
"צא ותרום" - תורם כדעת בעל הבית. ואם אינו יודע דעתו של
בעל הבית, תורם בבינונית - אחד מחמשים. פיחת עשרה או
הוסיף עשרה, תרומתו תרומה - ואילו גבי בעל הבית תניא: תרם
ועלה בידו אפילו אחד מעשרים, תרומתו תרומה!

{תא שמע: היתה כתובתה ארבע מאות זוז - מכרה לזה במנה,
ולזה במנה, ולאחרון שוה מנה ודינר במנה - של אחרון בטל, ושל
כולן מכרן קיים! אמר **רב שישא בריה דרב אידי**: בקטיני!

משנה: שום הדיינין שפיחתו שתות או הוסיפו שתות, מכרן בטל.
רבן שמעון בן גמליאל אומר: מכרן קיים! - אם כן, מה כח בית
דין יפה?! אבל אם עשו אגרת בקורת ביניהן, אפילו מכרו שוה
מנה במאתים, או שוה מאתים במנה, מכרן קיים

גמרא: גאיבעיא להו: שליח כמאן? (**קא**) **ארבא** אמר ר' **נחמן**:
שליח כדיינין! **ארב שמואל בר ביסנא** אמר ר' **נחמן**: כאלמנה! -
רבא אמר ר' **נחמן**: שליח כדיינין - מה דיינין, לאו לדידהו, אף
שליח נמי, לאו לדידה - לאפוקי אלמנה, דלדידה; **רב שמואל בר**
ביסנא אמר ר' **נחמן**: כאלמנה - מה אלמנה, יחידה, אף שליח,
יחיד - לאפוקי בית דין, דרבים ניהו! #והלכתא: שליח כאלמנה#
{ומאי שנא מהא דתנן: האומר לשלוחו: "צא ותרום!", תורם כדעת
בעל הבית. ואם אינו יודע דעתו של בעל הבית, תורם בבינונית -
אחד מחמשים. פיחת עשרה או הוסיף עשרה, תרומתו תרומה?
אהתם, כיון דאיכא דתורם בעין רעה, ואיכא דתורם בעין יפה,
אמר ליה: להכי אמדתיך! אבל הכא, טעותא הוא - אמר ליה: לא
איבעי לך למיטעי!

אמר **רב הונא בר חנינא** אמר ר' **נחמן**: הלכה כדברי חכמים {ולית
ליה לר' **נחמן** "מה כח בית דין יפה"?! והאמר ר' **נחמן** אמר

מחברת כתובות - יא

שמואל: יתומים שבאו לחלוק בנכסי אביהן, בית דין מעמידין להן אפוטרופוס, ובוררין להם חלק יפה. הגדילו, יכולין למחות. ור' נחמן דידיה אמר: הגדילו, אין יכולין למחות - אם כן, מה כח בית דין יפה?! לא קשיא! - הא דטעו, הא דלא טעו! {אוי דלא טעו, במאי יכולין למחות?!} <ברוחות!

כי אתא רב דימי, אמר: מעשה, ועשה רבי כדברי חכמים. אמר לפניו פרטא בנו של רבי אלעזר בן פרטא בנו של ר' פרטא הגדול: אם כן, מה כח בית דין יפה?! והחזיר רבי את המעשה!

רב דימי מתני הכי. רב ספרא מתני הכי: מעשה, וביקש רבי לעשות כדברי חכמים. אמר לפניו פרטא בנו של רבי אלעזר בן פרטא בנו של ר' פרטא הגדול: אם כן, מה כח בית דין יפה?! לא עשה רבי את המעשה

לימא בהא קמיפלגי: מר סבר: טעה בדבר משנה, חוזר. ומר סבר אינו חוזר לא! דכולי עלמא טעה בדבר משנה חוזר, ומר סבר הכי הוה מעשה, ומר סבר הכי הוה מעשה

אמר רב יוסף: ארמלתא דזבינה, אחריות איתמי. ובית דין דזבין, אחריות איתמי {פשיטא! אאלמנה לא איצטריכא ליה - כי איצטריך ליה בי דינא - מהו דתימא? (ק,ב) כל דזבין מבי דינא, אדעתא למיפק ליה קלא הוא דזבין - קמשמע לן!

רבן שמעון בן גמליאל אומר: מכרן קיים! - אם כן, מה כח בית דין יפה?! -- וועד כמה? אמר רב הונא בר יהודה אמר רב ששת: עד פלגא. תניא נמי הכי: אמר רבן שמעון בן גמליאל: בית דין שמכרו שוה מאתים במנה, או שוה מנה במאתים, מכרן קיים

אמר אמימר משמיה דרב יוסף: בית דין שמכרו בלא הכרזה, נעשו כמי שטעו בדבר משנה, וחוזרין ו"נעשו"! ודאי טעו! דתנן: שום היתומין שלשים יום, ושום ההקדש שלשים יום. ומכריזין בבקר ובערב! <אוי מההיא, הוה אמינא: הני מילי שליח, אבל בית דין לא - קמשמע לן!

{איתיביה רב אשי לאמימר: שום הדיינין שפחתו שתות או הותירו שתות, מכרן בטל - הא שוה בשוה, מכרן קיים ~ מאי לאו דלא אכרוז?! לא בדאכרוז! {הא, מדסיפא בדאכרוז הוי, רישא בדלא אכרוז! דקתני סיפא: אם עשו אגרת בקורת, אפילו מכרו שוה

מחברת כתובות - יא

מנה במאתים, או שוה מאתים במנה, מכרן קיים!?! | <אלא לעולם בדלא אכרוז, ולא קשיא - כאן בדברים שמכריזין עליהן, כאן בדברים שאין מכריזין עליהן. ואלו הן דברים שאין מכריזין עליהן: העבדים, והמטלטלין, והשטרות - עבדים, טעמא מאי? - שמא ישמעו ויברחו! מטלטלין ושטרות? - שמא יגנבו!

<<ואיבעית אימא: כאן בשעה שמכריזין, כאן בשעה שאין מכריזין! דאמרי נהרדעי: לכרגא למזוני ולקבורה, מזבנינן בלא אכרזתא!

<<ואיבעית אימא: כאן במקום שמכריזין, כאן במקום שאין מכריזין! דאמר **רב נחמן**: מעולם לא עשו אגרת בקורת בנהרדעא ~ סבור מינה: משום דבקיאי בשומא - אמר ליה **רב יוסף בר מניומי**: לדידי מיפרשא לי מיניה דרב נחמן - משום דקרו להו "בני אכלי נכסי דאכרזתא"

אמר **רב יהודה** אמר **שמואל**: מטלטלין של יתומים, שמין אותן ומוכרין אותן לאלתר. **רב חסדא** אמר **אבימי**: מוכרין אותן לשווקים #ולא פליגי - הא דמיקרב שוקא, הא דמרחק שוקא # **רב כהנא** הוה בידיה שכרא דרב משרשיא בר חילקאי יתמא. שהייה עד ריגלא. אמר: אף על גב דנפל ביה איצצתא, מייתי זוזא חריפא

רבינא הוה בידיה חמרא דרבינא זוטי יתמא, בר אחתיה. הוה לדידיה נמי חמרא. הוה קמסיק ליה לסיכרא. אתא לקמיה **דרב אשי**. אמר ליה: מהו לאמטויי בהדן? אמר ליה: זיל! לא עדיף מדידך!

משנה: הממאנת, השניה, והאילונית - אין להן כתובה, ולא פירות, ולא מזונות, ולא בלאות. אם מתחלה נשאה לשם אילונית, יש לה כתובה. אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר - יש להם כתובה

גמרא: **רב תני**: קטנה יוצאה בגט, אין לה כתובה, וכל שכן ממאנת. **שמואל** תני: ממאנת אין לה כתובה, אבל יוצאה בגט, יש לה כתובה. ואזדא שמואל לטעמיה, דאמר **שמואל**: ממאנת אין לה כתובה - יוצאה בגט, יש לה כתובה; ממאנת לא פסלה מן האחין, ולא פסלה מן הכהונה - יוצאה בגט, פסלה מן האחין ופסלה מן הכהונה; ממאנת אינה צריכה להמתין שלשה חדשים - **(קא,א)** יוצאה בגט, צריכה להמתין שלשה חדשים {מאי קמשמע

לן?! תנינא כולהו: הממאנת באיש, הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו, ולא פסלה מן הכהונה. נתן לה גט, הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו, ופסלה מן הכהונה! <"צריכה להמתין שלשה חדשים" איצטריכא ליה, דלא תנן

^ לימא כתנאי: ר' אליעזר אומר: אין מעשה קטנה כלום, ואין בעלה זכאי במציאתה, ולא במעשה ידיה, ולא בהפרת נדריה. ואינו יורשה, ואינו מיטמא לה - כללו של דבר: אינה כאשתו לכל דבר, אלא שצריכה מיאון. רבי יהושע אומר: מעשה קטנה כלום, ובעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה, ויורשה ומיטמא לה - כללו של דבר: הרי היא כאשתו לכל דבר, אלא שיוצאה במיאון ~ לימא: רב דאמר כר' אליעזר, ושמואל דאמר כרבי יהושע! אאליבא דר' אליעזר כולי עלמא לא פליגי - כי פליגי אאליבא דרבי יהושע - שמואל כר' יהושע, ורב: עד כאן לא קאמר ר' יהושע התם אלא מדידה לדידה, אבל מדידה לדידה, לא

ולא בלאות -- אמר ליה רב הונא בר חייא לרב כהנא: אמרת לן משמיה דשמואל: לא שנו אלא נכסי מלוג, אבל נכסי צאן ברזל, אית לה #הוי בה רב פפא: אהייא? ^ אילימא אממאנת - אי דאיתנהו, אידי ואידי שקלא - ואי דליתנהו, אידי ואידי לא שקלא! ^ אלא אאיילונית - אי דאיתנהו, אידי ואידי שקלא - אי דליתנהו, איפכא מיבעי ליה: נכסי מלוג, דברשותה קיימי, אית לה - נכסי צאן ברזל, דלאו ברשותה קיימי, לית לה! אלא אשניה! - וקנסו רבנן לדידה בדידה, ולדידה בדידה

אמר רב שימי בר אשי: שמע מינה מדרב כהנא: עיילא ליה גלימא, קרנא הוי, ולא מכסי לה ואזיל עד דבלי אהאמר רב נחמן פירא הוי!> <דרב נחמן פליגא!

אין להן כתובה -- אמר שמואל: לא שנו אלא מנה מאתים, אבל תוספת יש להן. תניא נמי הכי: נשים שאמרו חכמים אין להן כתובה, כגון הממאנת וחברותיה, אין להן מנה מאתים, אבל תוספת יש להן; נשים שאמרו חכמים יוצאות שלא בכתובה, כגון עוברת על דת וחברותיה, אין להן תוספת, וכל שכן מנה מאתים. והיוצאת משום שם רע, נוטלת מה שלפניה ויוצאה. מסייע ליה לרב הונא, דאמר רב הונא: זינתה, לא הפסידה (קא,ב) בלאותיה קיימין

תני תנא קמיה דרב נחמן: זינתה, הפסידה בלאותיה קיימין. אמר

ליה: זגאם היא זינתה, כליה מי זנאי?! תני: לא הפסידה בלאותיה קיימין!

אמר **רבה בר בר חנה** אמר ר' **יוחנן**: זו דברי רבי מנחם סתימתאה - אבל חכמים אומרים: זינתה, לא הפסידה בלאותיה קיימין!

אם מתחלה נשאה לשם אילונית, יש לה כתובה. אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר - יש להם כתובה -- אמר **רב הונא**: אילונית, אשה ואינה אשה; אלמנה, אשה גמורה - אילונית אשה ואינה אשה - הכיר בה, יש לה כתובה - לא הכיר בה, אין לה כתובה; אלמנה אשה גמורה - בין הכיר בה בין לא הכיר בה, יש לה כתובה. **ורב יהודה** אומר: אחת זו ואחת זו, אשה ואינה אשה - הכיר בה, יש לה כתובה - לא הכיר בה, אין לה כתובה {מיתיבי⁵: כנסה בחזקת שהיא כן, ונמצאת שהיא כן, יש לה כתובה - הא שתמא, אין לה כתובה! <לא תימא הא שתמא אין לה כתובה, אלא אימא: כנסה בחזקת שאינה כן, ונמצאת שהיא כן, אין לה כתובה - אבל שתמא מאי? אית לה! {אדתני "בחזקת שהיא כן ונמצאת שהיא כן יש לה כתובה", לשמעין שתמא, וכל שכן הא?! {ועוד תני: כנסה בידוע ונמצאת בידוע, יש לה כתובה - כנסה שתם, אין לה כתובה - תיובתא דרב הונא! #רב הונא, מתניתין אטעיתיה - הוא סבר: מדקא מפליג באילונית, ולא קמפליג באלמנה, מכלל דאלמנה, אפילו בסתמא נמי אית לה! ולא היא - כי קתני לה לאלמנה, אפלוגתא דאילונית קאי!#